

Purins: Problema o falta de solucions?

Jordi Domingo Calabuig

Al terme de les Coves són nombroses les explotacions ramaderes de porcí. I és que des de fa unes dècades les granges són ja una part indissociable del nostre paisatge rural canviant i objecte de polèmica a causa dels seus residus, els purins. Davant el buit informatiu per part de les diferents administracions públiques ací teniu un breu resum d'algunes qüestions que poden resultar d'interès, no sols per als propietaris de les explotacions sinó per a tots els covarxins que també es veuen afectats.

M'agradaria deixar clar que no es tracta d'un text en contra de ramaders sinó tot el contrari, una explicació objectiva d'un problema la solució del qual és beneficiosa tant per a ramaders com per a tots els covarxins.

Què són els purins?

Els purins són les dejeccions sòlides i líquides dels porcs barrejades amb aigua procedent de la neteja de granges, dels abeuradors, pluges i restes del menjar dels animals. Es tracta per tant d'un residu associat a les explotacions porcínes intensives, amb una gran densitat d'animals per superfície. Químicament és una substància molt rica en nitrogen, fòsfor i potassi. És per això que es considera en determinades condicions un excel·lent adob per al camp. Malauradament, i causa de la composició dels pinsos, molts purins tenen altes concentracions de coure i, fins i tot, metalls pesants així com microorganismes patògens.

Són contaminants els purins?

Els purins en si no són contaminants però degut a l'alta càrrega de nutrients incorporada poden tenir conseqüències negatives sobre el medi si la seua gestió no és adequada. Amb el pas del temps, els purins han passat de ser un subproducte reciclable i utilitzable al camp, a ser un excedent produït en quantitats molt grans. En poques paraules, fa unes dècades els masovers gastaven tots els excrements del bestiar per a adobar els camps però hui la producció és tan gran que no hi ha terres suficients per a absorbir tal quantitat de purins sense provocar perturbacions sobre el medi natural.

En quines situacions són contaminants?

Els purins poden arribar a afectar el nostre medi, i

salut, si la seua gestió no és adequada. Cal prendre totes les mesures de seguretat necessàries per a evitar que arriben als nostres rius, barrancs, fonts o aqüífers. Per això cal emmagatzemar-los correctament, controlar la seua concentració, la composició de nutrients, tractar-los correctament, escampar-los al camp a la concentració i volum adequats, fer-ho en els moments idonis de l'any, no vessar-los mai a l'aigua ni en llocs on arriben a través del sòl al medi aquàtic, etc.

Amb una gestió adequada evitarem la contaminació d'unes aigües que gastem tots: per a beure, per a regar, abeurar animals, o simplement un aigua que forma part del nostre patrimoni natural. Penseu que el fet de que la majoria de les aigües disponibles del nostre terme (fonts, rius, sènies, aigües subterrànies, etc.) tinguen nivells alts o molt alts de nitrats no és una casualitat.

Són útils els purins?

Sí, els purins s'han utilitzat tradicionalment com adob per al camp millorant la fertilitat i propietats del sòl. Permet estalviar en adobs químics i per tant fa més rendible l'activitat agrícola. A més l'ús adequat de purins permet mantenir la relació tradicional entre ramaderia i agricultura característica de les nostres terres.

Si la utilització de purins pot ser compatible amb la conservació del medi, per què són actualment un problema?

En realitat hi ha diverses raons per les quals els purins són actualment un problema. El primer és senzillament una qüestió de volum de producció. Com ja hem comentat abans, la quantitat de purins que es produeix a l'any és molt gran degut a l'alt nombre d'explotacions i a la densitat de bacons per granja. Les dades oficials parlen d'una producció d'un milió de tones anuals a Castelló. O el que és el mateix, cada dia es generen a la província quasi 3.000 tones de purins, concentrades a les comarques de la Plana Alta, Alt i Baix Maestrat i els Ports. Cadascuna d'aquestes comarques genera entre 700 i 900 tones al dia. I és que al capdavant som els responsables del 56% de la producció de purins de tot el País Valencià.

Un segon problema, i pot ser el més greu, seria la